

ihale Sözleşmesinin imzalanmasından önceki aşamalara ilişkin olan, ihale aşamasında sunulan SGK borcu bulunmadığına ilişkin belgenin gerçeğe aykırı düzenlendiği iddiası idarenin tek yanlı idari işleminden kaynaklandığı anlaşıldığından uyuşmazlığın görüm ve çözümün de idari yargının görevli olduğu hk.

Sözleşmenin imzalanmasından önceki aşamalara ilişkin olan, ihale aşamasında sunulan sosyal güvenlik borcu bulunmadığına ilişkin belgenin gerçeğe aykırı düzenlendiği iddiası idarenin tek yanlı idari işleminden kaynaklandığı anlaşıldığından uyuşmazlığın görüm ve çözümün de idari yargının görevli olduğu hk.

Danıştay Kararı – 13. D., E. 2016/4920 K. 2019/358 T. 12.2.2019

İSTEMİN_KONUSU :Van 2. İdare Mahkemesi'nin 20/04/2016 tarih ve E:2016/549, K:2016/924sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem:Davacı şirket tarafından, sözleşmenin feshi

ve kesin teminatın gelir kaydedilmesine ilişkin 11/09/2015 tarih ve 2930 sayılı Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Erciş Şeker Fabrikası Müdürlüğü işleminin iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti:Van 2. İdare Mahkemesi'nce verilen kararda; taraflar arasında sözleşme imzalandığı, uyuşmazlığın sözleşme şartlarına aykırı davranıldığı iddiasından kaynaklandığı, dava konusu işlemin taraflar arasında geçerli olan özel hukuk ilişkisine dayandığı, uyuşmazlığın ihale süreci sonuçlandırılıp sözleşme imzalandıktan sonraki aşamada meydana geldiği, bu nedenle adli yargının konusuna giren bir ihtilaf olduğu sonucuna varılmıştır.

Belirtilen gerekçelerle davanın 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 15/1-a maddesi uyarınca görev yönünden reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI :Davacı tarafından, idarenin kamu gücüne dayalı, resen ve tek yanlı olarak tesis edilen işlemlerinin yargısal denetiminin idare hukuku ilke ve kuralları çerçevesinde idari yargı mercileri tarafından yerine getirilmesi gerektiği ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI :Davalı idare tarafından, sözleşmenin uygulanması aşamasında meydana gelen ve sözleşme hükümlerinin uygulanmasına yönelik uyuşmazlığın adli yargı mercilerinde çözüme kavuşturulması gerektiği belirtilerek istemin reddi gerektiği savunulmuştur.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİ K1'NUN DÜŞÜNCESİ :Temyiz isteminin kabulü gerektiği düşünülmektedir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

İNCELEME VE GEREKÇE:

USUL YÖNÜNDEN:

Dava, davacı şirket ile davalı idare arasında imzalanan Erciş Şeker Fabrikası'nın "İtfaiye Hizmetleri İçin İşgücü Çalıştırılması Hizmet Alımına Ait Sözleşme"nin feshine ve kesin teminatın gelir kaydedilmesine dair, 11/09/2015 tarih ve

2930 sayılı davalı idare işleminin iptali istemiyle açılmıştır.

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un "İdare Mahkemelerinin görevleri" başlıklı 5. maddesinde, "İdare mahkemeleri, vergi mahkemelerinin görevine giren davalarla ilk derecede Danıştayda çözümlenecek olanlar dışındaki: a) İptal davalarını, b) Tam yargı davalarını, c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklardan hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan idarî sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davaları, d) Diğer kanunlarla verilen işleri, çözümler." kuralına yer verilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı" başlıklı 2. maddesinde, "İdari dava türleri şunlardır: a) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları, b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları, c) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar." düzenlemesine yer verilmiştir.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları idarî dava türleri arasında sayılmış olup, idare tarafından, bir kamu hizmetinin yürütülmesi dolayısıyla kamu gücü kullanılarak tek taraflı iradeyle tesis edilen kesin ve yürütülmesi zorunlu idari işlemlere karşı açılacak davalarda idari yargı yerleri görevli bulunmaktadır.

Kamu ihaleleri çerçevesinde ortaya çıkan uyuşmazlıklar

açısından ise, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu başta olmak üzere ihale mevzuatı çerçevesinde; ihale aşamasında tesis edilen işlemlerden doğabilecek uyuşmazlıkların idari yargı yerlerince, ihale safhası tamamlanıp taraflar arasında sözleşme imzalandıktan sonra ortaya çıkan ve sözleşmenin uygulanmasından kaynaklanan uyuşmazlıkların ise adli yargı yerinde görülmesi gerekmektedir. Dolayısıyla, sözleşme öncesine ve ihale sürecine ilişkin hususlar nedeniyle tesis edilen sözleşmenin feshi işlemleri sözleşmenin uygulanmasından kaynaklanmamaktadır. Bu tür işlemlerin iptali istemiyle açılan davaların da idarî yargı yerinde çözümlenmesi gerekir.

Dosyanın incelenmesinden, davalı idare tarafından gerçekleştirilen 2014/142654 ihale kayıt numaralı "Erciş Şeker Fabrikası İtfaiye Hizmetleri İçin İş Gücü Çalıştırılması" ihalesinin davacı şirket üzerinde bırakıldığı, taraflar arasında 30/12/2014 tarihinde "İşgücü Çalıştırılmasına Yönelik Hizmet Alımına Ait Sözleşme" imzalandığı, davalı idarece, 11/09/2015 tarihinde, davacı şirket tarafından ihale dosyasına sunulan sosyal güvenlik borcu bulunmadığına ilişkin "e-borcu yoktur" belgesinin gerçeğe aykırı olarak düzenlendiği gerekçesiyle 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 20. maddesine dayanılarak 16/09/2015 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere sözleşmenin feshine ve kesin teminatların irat kaydedilmesine karar verildiği, davanın, sözleşmenin feshi ve kesin teminatın irat kaydedilmesine ilişkin 11/09/2015 tarih ve 2930 sayılı davalı idare işleminin iptali istemiyle açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda, dava konusu uyuşmazlığın, davacı şirket ile davalı idare arasında imzalanmış olan sözleşmenin uygulanmasından kaynaklı olmadığı, sözleşmenin imzalanmasından önceki aşamalara ilişkin olduğu, ihale aşamasında sunulan sosyal güvenlik borcu bulunmadığına ilişkin belgenin gerçeğe aykırı düzenlendiği iddiasıyla gerçekleştirildiği, davaya konu uyuşmazlığın idarenin tek yanlı idari işleminden kaynaklandığı anlaşıldığından; uyuşmazlığın görüm ve çözümünde idari yargının görevli olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bu itibarla, uyuşmazlığın adli yargı mercilerince çözümlenmesi

gerektiği gerekçesiyle davanın görev yönünden reddine ilişkin temyize konu Mahkeme kararında usul hükümlerine uygunluk bulunmamıştır.

KARAR SONUCU :

Açıklanan nedenlerle;

1.Davacının temyiz isteminin kabulüne;

2.2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca, davanın görev yönünden reddi yolundaki Van 2. İdare Mahkemesi'nin 20/04/2016 tarih ve E:2016/549, K:2016/924 sayılı kararının BOZULMASINA,

3. Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın anılan Mahkeme'ye gönderilmesine,

4.2577 sayılı Kanun'un 20/A maddesinin ikinci fıkrasının (i) bendi uyarınca kesin olarak (karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere),12/02/2019tarihinde oybirliğiyle karar verildi.